



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 3/16

Λουξεμβούργο, 20 Ιανουαρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-428/14
DHL Express S.r.l. κ.λπ. κατά Autorità Garante della Concorrenza e del
Mercato κ.λπ.

Στον τομέα του ανταγωνισμού, τα προγράμματα επιείκειας της Ένωσης και των κρατών μελών συνυπάρχουν αυτοτελώς

Τα προγράμματα αυτά αποτελούν έκφανση του συστήματος παράλληλων αρμοδιοτήτων της Ένωσης και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού

Το δίκαιο της Ένωσης¹ αποβλέπει στη διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού εντός των κρατών μελών μέσω ενός μηχανισμού συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού. Ο μηχανισμός αυτός καλείται Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (ΕΔΑ).

Το 2006, το ΕΔΑ υιοθέτησε, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ένα πρότυπο πρόγραμμα επιείκειας. Το 2007, η Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Αρχή προστασίας του ανταγωνισμού και των κανόνων της αγοράς, AGCM) υιοθέτησε, σε ιταλικό επίπεδο, παρόμοιο πρόγραμμα το οποίο προέβλεπε τη δυνατότητα υποβολής συνοπτικής αίτησης επιείκειας. Τα προγράμματα αυτά αποβλέπουν μεταξύ άλλων στη διευκόλυνση της αποκάλυψης παράνομων συμπεριφορών με την παροχή κινήτρων προς τους μετέχοντες στις συμπράξεις να καταγγέλλουν τις συμπράξεις αυτές. Συγκεκριμένα, το σύστημα επιείκειας στηρίζεται στην αρχή ότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού απαλλάσσουν από την υποχρέωση καταβολής προστίμων την επιχείρηση που παραδέχεται τη συμμετοχή της σε σύμπραξη εφόσον είναι η πρώτη που παρέχει πληροφορίες από τις οποίες καθίσταται δυνατό, μεταξύ άλλων, να διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού.

Το 2007 και το 2008, η DHL Express (Ιταλία) καθώς και η DHL Global Forwarding (Ιταλία), η Agility Logistics και η Schenker Italiana υπέβαλαν χωριστά αιτήσεις επιείκειας στην Επιτροπή και στην AGCM. Με τις αιτήσεις αυτές υποστήριξαν ότι είχε διαπραχθεί παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης στον τομέα των υπηρεσιών διεθνών μεταφορών εμπορευμάτων.

Στις 15 Ιουνίου 2011, η AGCM έκρινε ότι πολλές επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων οι DHL, Schenker και Agility, είχαν μετάσχει σε σύμπραξη στον τομέα των υπηρεσιών διεθνούς οδικής διαμετακόμισης εμπορευμάτων από και προς την Ιταλία. Με την απόφαση αυτή, η AGCM αναγνώρισε ότι η Schenker ήταν η πρώτη εταιρία στην Ιταλία που ζήτησε από την αρχή αυτή τη μη επιβολή προστίμων για την οδική μεταφορά εμπορευμάτων, στο μέτρο που η εταιρία αυτή είχε καταθέσει την αίτησή της στις 12 Δεκεμβρίου 2007. Ως εκ τούτου, κατ' εφαρμογή του εθνικού προγράμματος επιείκειας, δεν επιβλήθηκε πρόστιμο στη Schenker. Αντιθέτως, τόσο η DHL όσο και η Agility καταδικάστηκαν στην καταβολή προστίμων (αν και τα πρόστιμα αυτά μειώθηκαν εν συνεχεία).

Η DHL προσέφυγε ενώπιον των ιταλικών δικαστηρίων ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της AGCM. Υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι η AGCM κακώς θεώρησε ότι η εταιρία αυτή δεν ζήτησε πρώτη την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος επιείκειας και ότι συνεπώς, δεν μπορούσε να της χορηγηθεί το πλεονέκτημα της μη επιβολής προστίμου. Κατά τη DHL, η AGCM όφειλε να έχει λάβει υπόψη την αίτηση απαλλαγής που η εταιρία αυτή είχε υποβάλει ενώπιον της Επιτροπής στις 5 Ιουνίου 2007, ήτοι πριν από την υποβολή της αιτήσεως της Schenker ενώπιον της AGCM.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 101 [ΣΛΕΕ] και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1).

Το Consiglio di Stato (Συμβούλιο της Επικρατείας, Ιταλία) ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων διαδικασιών που συνυπάρχουν στο εσωτερικό του ΕΔΑ.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι τα μέσα που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΔΑ, συμπεριλαμβανομένου του πρότυπου προγράμματος επιείκειας, δεν έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα έναντι των εθνικών αρχών ανταγωνισμού, τούτο δε ανεξαρτήτως της δικαστικής ή διοικητικής φύσεως των εν λόγω αρχών².

Επιπλέον, δεν υπάρχει κανένας νομικός δεσμός μεταξύ της αιτήσεως απαλλαγής που υποβάλλεται στην Επιτροπή και της συνοπτικής αιτήσεως που υποβάλλεται στην εθνική αρχή ανταγωνισμού για την ίδια σύμπραξη, οπότε η εν λόγω εθνική αρχή δεν υποχρεούται να αξιολογήσει τη συνοπτική αίτηση υπό το πρίσμα της αιτήσεως απαλλαγής ούτε να έλθει σε επαφή με την Επιτροπή προκειμένου να ενημερωθεί για το αντικείμενο και τα αποτελέσματα της διαδικασίας επιείκειας που έχει τεθεί σε εφαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν παρακωλύει τη λειτουργία εθνικού καθεστώτος επιείκειας το οποίο επιτρέπει να γίνει δεκτή συνοπτική αίτηση απαλλαγής υποβαλλόμενη από επιχείρηση η οποία έχει υποβάλει παράλληλα στην Επιτροπή όχι αίτηση πλήρους απαλλαγής, αλλά απλή αίτηση μειώσεως προστίμου. Κατά συνέπεια, το εθνικό δίκαιο μπορεί να προβλέπει ότι μια επιχείρηση, η οποία δεν είναι η πρώτη που υποβάλλει αίτηση απαλλαγής στην Επιτροπή και στην οποία, κατά συνέπεια, το θεσμικό αυτό όργανο μπορεί να χορηγήσει μόνο μείωση προστίμου (και όχι πλήρη απαλλαγή), έχει τη δυνατότητα να υποβάλει συνοπτική αίτηση (πλήρους) απαλλαγής ενώπιον των εθνικών αρχών ανταγωνισμού. Το συμπέρασμα αυτό συνάγεται από το γεγονός ότι τα μέσα που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΔΑ (περιλαμβανομένου του πρότυπου προγράμματος επιείκειας) δεν έχουν δεσμευτικό αποτέλεσμα έναντι των εθνικών αρχών ανταγωνισμού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

² Υπό την έννοια αυτή, το Δικαστήριο διευκρίνισε την προϋφιστάμενη νομολογία του (βλ. αποφάσεις Pfleiderer, C-360/09, και Kone κ.λπ., C-557/12).